

Mv. C. W. (Chris) Bakhuis-Van Kesteren

is als gerechtsdeurwaarder al vele jaren verbonden aan Flanderijn, een full-service organisatie op het gebied van creditmanagement, betalingsbeheer en administratieve ondersteuning. Zij is daar ook verantwoordelijk voor de aandachtsgebieden Risk & Compliance en MVO. Sinds 10 maart is zij voorzitter van de KBvG.

KBVG-VOORZITTER CHRIS BAKHUIS:

“Ik geloof er heilig in dat het de taak van de gerechtsdeurwaarder is om de regierol te pakken in het hele schuldendomein.”

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) heeft sinds donderdag 10 maart 2022 een nieuwe voorzitter van bestuur: Chris Bakhuis-Van Kesteren, die als gerechtsdeurwaarder is verbonden aan gerechtsdeurwaarderskantoor Flanderijn. Zij treedt in de voetsporen van Michaël Brouwer, die in december 2021 aftrad als voorzitter. Bakhuis was van 2012-2018 al bestuurslid van de KBvG met onder andere schuldhulpverlening in haar portefeuille. Tijdschrift *Schuldsanering* sprak met deze eerste vrouwelijke voorzitter over de verschuiving van executeren naar het minnelijk traject, de nu nog ontbrekende vergoeding daarvoor, de plannen van de KBvG én haar rol daarin.

Door drs. Ilse van der Stoep

De KBvG is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie (PBO). Alle benoemde gerechtsdeurwaarders, toegevoegde gerechtsdeurwaarders en kandidaat-gerechtsdeurwaarders zijn van rechtswege lid van deze beroepsorganisatie. De KBvG bestaat uit een algemene ledenvergadering (gevormd door alle beroepshalve aangesloten gerechtsdeurwaarders), met daarbinnen de ledenraad die het beleid maakt en het bestuur benoemt. Het bestuur voert dat beleid uit. De KBvG is geen belangenvereniging: de beroepsorganisatie is opgericht ‘ter bevordering van een goede beroepsuitoefening’. De taken van het bestuur zijn heel breed, vindt Bakhuis. “We denken na over wet- en regelgeving die ons vak raakt, worden daarin geconsulteerd en adviseren gevraagd en ongevraagd,” legt ze uit. “We maken verordeningen, onderhouden contacten met alle stakeholders, zoals bijvoorbeeld de NVVK en de minister en zijn bovendien belast met het bewaken van de kwaliteit van de gerechtsdeurwaarders. Alle gerechtsdeurwaarders moeten voldoen aan de KBvG-normen. Het toezicht daarop ligt bij Bureau Financieel Toezicht (BFT). Als er onverhoopt misstanden zijn binnen de beroepsgroep, heb je als bestuur de taak om een klacht in te dienen bij de tuchtkamer tegen de betreffende gerechtsdeurwaarder, die natuurlijk ook lid is van onze ei-

gen KBvG. Je hoopt vanzelfsprekend dat het nooit zover hoeft te komen.”

“Als gerechtsdeurwaarder heb je te maken met streng toezicht en handhaving.”

Opleiding tot gerechtsdeurwaarder

Bakhuis rolde in het vak toen zij vanuit een andere functie betrokken was bij incasso en insolventie. “Ik wilde meer weten over de praktijk en ben daarom de opleiding tot gerechtsdeurwaarder gaan volgen om meer kennis op te doen,” zegt ze. “De opleiding wordt gegeven aan de Hogeschool Utrecht en eindigt met een stagejaar waarin je als kandidaat-gerechtsdeurwaarder aan de slag gaat. Als je een aantal jaar in de praktijk hebt gewerkt en je wilt bijvoorbeeld een eigen kantoor openen, dan moet je een ondernemingsplan indienen bij het ministerie. Je kunt dan bij Koninklijk besluit worden benoemd tot gerechtsdeurwaarder. Bij mij was dat in 1994. Ik werd toen, zoals dat officieel heet, ‘openbaar, onbezoldigd ambtenaar’. Daar moet je overigens niet te licht over denken: als gerechtsdeurwaarder heb je te maken met

streng toezicht en handhaving. We moeten voldoen aan de normen van de beroepsorganisatie en er zijn gedragsregels waaraan je je moet houden. Niet alleen zakelijk, maar ook privé. Als je bijvoorbeeld in je vrije tijd een ongeluk veroorzaakt en doorrijdt, kun je uiteindelijk uit je ambt worden gezet. Jaarlijks moet je ook inzicht geven in je privé financiën en elk kwartaal in je zakelijke financiën. Dit in tegenstelling tot incassobureaus, waarvan sommige zich ook bezighouden met het opkopen van vorderingen. Er ligt op dit moment wel een voorstel tot een Wet kwaliteit incasso (Wki) om ook daar kwaliteit te waarborgen, maar die is nog niet in werking getreden. Het lijkt me een goede zaak, hoewel ik moet zeggen dat de schuldenindustrie zich afspeelt buiten het speelveld van de gerechtsdeurwaarder. Een gerechtsdeurwaarder mag geen vorderingen opkopen, daar staat een verbod op en dat kan de gerechtsdeurwaarder zijn lintje kosten. Als gerechtsdeurwaarders zijn wij er niet op uit om schulden extra te verzwaren. Ik kan dus alleen als privépersoon zeggen dat ik niet blij ben met het opkopen van schulden.”

Onafhankelijke gerechtsdeurwaarder

De gerechtsdeurwaarder is geen verlengstuk van de schuldeiser en moet altijd zijn onafhankelijkheid bewaren. “Ik kan dat niet genoeg benadrukken,” zegt Bakhuis. “Je staat als gerechtsdeurwaarder echt tussen de partijen in. We hebben te maken met een drie-partijstelsel: de debiteur, de schuldeiser en de gerechtsdeurwaarder. Je krijgt als gerechtsdeurwaarder bijvoorbeeld een uitspraak van de rechter om te gaan incasseren. Die reik je uit aan de debiteur. Dan ga je kijken of er een inkomen is en wat het bestaansminimum is, zodat je weet hoeveel er maandelijks geïncasseerd kan worden. Vervolgens kijk je of er al een beslag loopt op het inkomen. Als er al een beslag ligt en die vordering kan niet binnen drie jaar worden betaald, dan leg je in principe geen beslag, tenzij de schuldeiser dat eist. Dan komt de ministerieplicht om de hoek kijken: als je een vonnis ter executie hebt, ben je tot uitvoering verplicht. Maar je probeert geen niet-incasseerbare kosten te maken, dus je zult trachten de opdrachtgever te overtuigen om geen beslag te leggen. Het heeft geen zin en je zadelt de debiteur op met kosten die hij toch al niet kan betalen. Die toets omtrent de verhaalbaarheid wordt overigens normaliter al bij de procesinleiding gedaan.”

Verschuiving naar minnelijk traject

Toen Bakhuis net begon als gerechtsdeurwaarder bestond haar werk voornamelijk uit executies. “In de afgelopen jaren is er een duidelijke verschuiving gekomen naar het minnelijke traject en het voorkomen dat schul-

den problematisch worden,” zegt ze. “Als gerechtsdeurwaarders vinden we het belangrijk dat mensen worden doorverwezen naar schuldhulpverlening op het moment dat ze er niet meer zelf uit kunnen komen. De gerechtsdeurwaarder heeft daar goed zicht op, die heeft immers al veel informatie over het inkomen en vermogen van een debiteur. Wat mij betreft zouden we nog meer maatwerk kunt leveren. Er zijn nieuwe wetten gekomen die het bestaansminimum beter borgen. Daar waar de schulden nog een klein binnenbrandje zijn, moet je voorkomen dat er een uitslaande brand ontstaat. Dat is heel snel gebeurd: de grens is flinterdun. Ook mensen met een hoger inkomen kunnen in de problemen komen. Al voordat de rechter eraan te pas komt en voordat er grote, onverhaalbare schulden worden gemaakt, kunnen we sturen op een minnelijk traject. Ik hoor vaak dat mensen denken dat de gerechtsdeurwaarder heel duur is. Maar dat klopt niet: wat wij mogen rekenen is wettelijk vastgelegd door de minister. De hoge kosten komen van de rechtbank, het vastrecht kan honderden euro’s bedragen. Vandaar dat het belangrijk is op tijd te sturen op een minnelijk traject. Het zou mooi zijn als breder bekend zou zijn – ik zei het net al – dat we onafhankelijk tussen de partijen in staan en dat we als deurwaarders en leden van de KBvG echt een maatschappelijke rol pakken in het zoeken van oplossingen in het minnelijke traject. Het beeld van een grote norse man met een regenjas met een dubbele rij knopen en de ceintuur iets te hoog opgetrokken, die mensen hun huizen uitzet, is al lang geen werkelijkheid meer. Het aantal ontruiming is enorm gedaald. Deels door de inspanningen die woningcorporaties zelf doen in het kader van de Wgs, maar zeker ook door het contact dat de gerechtsdeurwaarder met de debiteur zoekt en de oplossingen die worden gezocht om uitzettingen te voorkomen. Daar zijn enorme stappen in gezet.”

“De gerechtsdeurwaarder zou de debiteur ook hulp kunnen bieden bij bijvoorbeeld budgetteren.”

Gerechtsdeurwaarder als aanspreekpunt

Hoewel de gerechtsdeurwaarder al heel veel doet in het minnelijke traject, is daar nog geen vergoeding voor. De gerechtsdeurwaarder is immers ‘openbaar onbezoldigd ambtenaar’. “Puur ter voorkoming van die hoge gerechtelijke kosten zouden we als gerechtsdeurwaarder nog meer de focus willen leggen op het minnelijke stuk

voordat een vordering naar de rechter gaat,” zegt Bakhuis,” maar daar moet wel een vergoeding tegenover staan. Wat dat tarief – we noemen het een preventietarief – zou moeten zijn? Daar moeten financiële mensen zich over buigen, maar er is een Besluit tarieven ambts-handelingen gerechtsdeurwaarders (BTAG), daar zou het bij kunnen aansluiten. Ik zie een nog verdergaande rol voor de gerechtsdeurwaarder en dat is dat de debiteur ons zelf zou kunnen benaderen voor hulp. De gerechtsdeurwaarder is de professional, wij weten alles van budgetten en verdeling. Wij leggen beslag op een inkomen, en vervolgens verdelen wij het over de verschillende schuldeisers die beslag hebben gelegd. De gerechtsdeurwaarder zou de debiteur ook hulp kunnen bieden bij bijvoorbeeld budgetteren. Dan krijg je ook een vermindering van het aantal aanspreekpunten, want sommige debiteuren zien door de bomen het bos niet meer. Gerechtsdeurwaarders zouden die rol heel goed op zich kunnen nemen. En als we het niet goed doen, is er toezicht en worden we op de vingers getikt. Toetsing is dus geborgd.”

Schuldhulpverleners en gerechtsdeurwaarders

Een andere verschuiving die Bakhuis ziet is dat schuldhulpverleners en gerechtsdeurwaarders – ooit water en vuur – nu professionele stakeholders op dezelfde lijn in de keten zijn geworden. “Dat vind ik een prachtige ontwikkeling,” zegt ze. Ik ben jarenlang docent aan de opleiding voor schuldhulpverlener geweest. Dat deed ik met veel plezier en ik heb er heel veel van geleerd. Ik ontdekte tegen welke problemen schuldhulpverleners oplopen en probeerde tegelijk draagvlak te creëren voor wat de gerechtsdeurwaarder doet. Het is mooi om te zien hoe we naar elkaar zijn toegegroeid in de afgelopen jaren.”

Plannen van de KBvG

De KBvG zit niet stil en heeft volop plannen voor de toekomst. Een convenant met de minister heeft in dat kader concrete actiepunten opgeleverd. “Wij werken actief mee aan het herstel van gedupeerden, door Schuldenwijzer.nl te vullen met gerechtelijke schulden,” zegt Bakhuis. “De lijst kan worden gedownload door de betreffende burgers via www.schuldenwijzer.nl. Verder willen we graag de eerdergenoemde regiefunctie krijgen en is het preventietarief onderwerp van gesprek. We willen ook meer gaan inzetten op de vroegsignalerende functie van de deurwaarder. Het zou mooi zijn als de gemeen-

ten hun taken daarbij ook oppakken, het liefst landelijk. Transparantie van vermogen is ook iets dat op onze verlanglijst staat. Wij kunnen nu opvragen of er inkomen is bij een debiteur en we kunnen bij een bank vragen of iemand daar bankiert, maar niet hoeveel geld er op een rekening staat. Dat willen we kunnen opvragen, zoals in het buitenland al het geval. Als er maar heel weinig te halen is, ga je geen beslag leggen. Maar als er veel geld is, mogen debiteuren niet weggelaten worden met schulden, dan dupeer je de schuldeiser. We hebben als KBvG genoeg wensen en plannen!”

Lans breken voor de beroepsgroep

De kersverse voorzitter van de KBvG hoopt in haar functie een nog mooiere lans te kunnen breken voor de beroepsgroep. “Ik hoop dat we in de schuldenketen nog beter kunnen gaan samenwerken en dat we nog meer voor elkaar kunnen gaan betekenen,” zegt Bakhuis. Ik geloof er heilig in dat het de taak van de deurwaarder is om de regierol te pakken in het hele schuldendomein om te voorkomen dat burgers verder in de schulden komen. Ik hoop dat ik dat met mijn enthousiasme en drijfveren voor elkaar kan krijgen. Hoe mooi zou het zijn als er maar één loket zou zijn en dat de gerechtsdeurwaarder, zodra de schulden bij hem komen, het gaat regelen voor alle partijen? Dat is mijn droom. Dan ziet de wereld er toch heel anders uit dan 25 jaar geleden!”

Oproep aan stakeholders

Aan het einde van het interview vroegen we Bakhuis om een paar woorden te zeggen tegen de verschillende stakeholders van de KBvG, die haar immers nog moeten leren kennen. Bakhuis: “Als ik een oproep moet doen aan vakgenoten, dan zou ik zeggen: We gaan voor een toekomstbestendige beroepsgroep en dat doen we met elkaar. Opdrachtgevers zou ik willen meegeven: In gezamenlijkheid kunnen we zorgen voor een maatschappij waarin geen problematische schulden meer ontstaan. De Rijksoverheid zou ik willen oproepen: Geef de gerechtsdeurwaarder die regierol, die bij hem past, om te bewerkstelligen dat er geen problematische schulden meer ontstaan.

En de gemeentelijke schuldhulpverlening wil ik zeggen: Ik hoop op een heel mooie samenwerking, hand in hand. We kunnen het alleen in gezamenlijkheid voor elkaar krijgen. Het liefst op een uniforme manier, zodat het helder wordt voor de burger.”